

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes száma ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Bonyodalmak.

A külső veszedelem elült, a háborus zaj elcsitult. Az európai diplomácia napirendre tért az annexió felett s a szerbeknek ki kellett ábrándulniok abból a gondolatból, hogy az orosz cár segít nekik a Balkánról kiverni a Monarkiát.

Egyelőre tehát lezárultak a Balkán ügy aktái s Boszniára majd csak akkor kerül a sor, ha az annektált tartományok közjogi helyzetét végkép rendezni kell. Ez pedig még messze van. Egyelőre Magyarország Ausztriával lesz néhány szava, néhány erős küzdelme, amelybe nem szólhat ugyan bele az európai diplomácia, sem a muszka, sem az angol, hanem beleszól a két fél fölött álló hatalom és ez fogja kimondani az utolsó szót.

De még ezt megelőzőleg is a házi bajainkat kell elintézni. Pedig ez is akad bőven.

Benne gázolunk a válságban és még senki sem látja a bonyodalmak végét, a kibontakozás útját, csak várjuk a szentleket, az áldott véletlent, amely újra meghozza a néhány évig tartó treuga dei-t, hogy a lelkiismeretünk elcsitításával, az elvek konzerválásával megalkudhassunk az adott helyzettel s biztosítsuk ideig óráig a békeséget.

Ebben a jelben jött létre a koalíció, amely bomladozóban van. Az összetákoltt épület roskadozik, az ujnak a fundamentumait pedig még nem ásták meg. Sőt még a helyét sem tudtuk megtalálni. Egyik csoport a néptelenné vált hatvanhetes mezőkön, a másik a negyvennyolcas tájékon keresi az alkalmas talajt. A hatvanhetes termőföldön azonban keresztülesapott az árvíz. Harminc esztendő sok iszapot hagyott maga után, amely alól alig lehet már előkotorni azokat a köveket, amelyeket Deák Ferenc nagy bölcsessége rakott le. Sok kontár dolgozott azóta a falakon, ame-

lyeket bemeszeltek feketesárgára és ráfoglák, hogy a haza bölcsének nyomdokain jártak. Pedig ha az a nagy bölcs, akiben a magyar lélek minden erénye testet öltött, látta volna: hogyan koptatják el az ő nevében azt az alapot, amelyet a nemzeti fejlődésnek rakott; ha látta volna: hogyan csökevényesedik el minden gondolat a félreértett és szándékosan elmagyarázott közönség révén, bizony nem vállalta volna a vezérséget lelkes híveinek táborában.

Deák Ferenc nagy művét nem az idő kezdte ki, hanem követői ingatták meg. De azért mégis ott kell elkezdenünk a tovább fejlődést, ahová ő tüzte le a határjelzőt és az utmutatót. És vaksággal verte meg a végzet azt, aki nem látja, hogy az az utmutató a negyvennyolcas eszmények felé mutat. Hiszen Deák Ferenc maga is így akarta! Alapot teremteni s a függetlenség felé haladni.

Visszafelé nincs fejlődés. A nemzetek életében a visszaesés az elvénülést, az energia csökkenését, az elernyedést jelenti. Előre pedig a teljes önállóság felé van. Az tehát kétségtelen, hogy a haladás útja a függetlenség felé vezet s egy tökéletesebb fejlődési állapotból visszatérni nem lehet. Mert a nemzetek életében is bekövetkezik a nagykorúság s az erő, értelem és akarat lerázza a korlátokat.

Már most akármilyen jelszó és cím alatt alakul is ki az új helyzet; akármilyen pártok ragadják is magukhoz a kormány hatalmat, azt a fejlődési processust, amely a nemzeti öntudat felébredésétől 48-ig és a kiegyezéstől a koalícióig vezetett, vissza csinálni nem tudja semmiféle hatalom.

És bár Deák Ferenc alkotásának alapján állunk s indulunk el, oda kell érnünk a függetlenségi eszmékhez és törekvésekhez, mert ez a fejlődés természetes rendje, magasabb foka.

Amíg a függetlenségi párt csak ellen-

zék volt s a merev negáció álláspontján állott, addig mindez csak elméleti igazság volt. Amióta azonban többségre jutott és részt vesz a kormányzásban, azóta gyakorlati értéket nyert az az elv, amelynek érvényesüléséhez a 67-es kiegyezés az utat egyengette.

A kiegyezés egy időleges nyugvó pont volt. Pihenő, erőt gyűjtő állomás, amelyről a nemzetnek el kell indulnia magasabb céljai felé. Mert még nem indult el. Csak készülődik. De a nyugvó pontot el kell hagynia s csak előre törhet, mert a háta mögött már vizözön van: egy elmúlt korszak kihasználta, kitermelt, beiszapolt talaja.

Ezen a ponton is lehetnek még harcok, folyhatnak küzdelmek, de végre az eleven erő, amely ezt a nemzetet ezer éve a haladás irányában mozgatta, előre visz bennünket.

A jövő a függetlenségi eszméké s azok híveié. Ez bizonyos. Még azok szemében is, akiket a változott viszonyok leszorítottak a közélet porondjáról és még azok előtt is, akik a gyakorlati politikában még ezideig nem tartoznak a függetlenségi párthoz, de nem apró-cseprő pártszempontok szerint igazodnak s nézeteiket nem alkalmazzák a vezérek szájaizéhez.

Ezért nagy nemzeti érdek, hogy a függetlenségi párt végleg kormányképesé váljon, mert ezzel, ha máról-holnapra nem ülnek is diadalt a függetlenségi eszmék, de biztosítva leszünk arról, hogy a nemzeti törekvések nem sikkadnak el.

Ha a koalíció felbomlik s a többségből nem tud kormányképes párt alakulni, hova jutunk? Ez olyan probléma, amelyről menekülni kell. A radikálizmus pedig nem alkalmas menedék. Bölcsesség és önmérséklet kell a kibontakozáshoz s ezeket a nagy tulajdonságokat nem is kell messze keresnie a függetlenségi pártnak, amely Kossuth Ferencet vallja vezérének.

Tisztavérü
sárga

orpington tenyésztőjások

darabonként
40 fillérért
kaphatók

a Misefai gazdaságban. U. p. Nagykapornak (Zalamegye).

De hogy a táborban van-e akkora önmérséklet, amennyire ezekben a kritikus időkben szükség lesz, az később fog kitűnni. A levegő tele van gyuanyaggal s annyi az ellentét, hogy bőven jut belőle még a parlamenten kívül álló köröknek is. Nem értjük meg egymást és ellenséget keresünk minden bokorban. A háttérben pedig ott leselkedik Kristóffy, a szociáldemokrácia hadseregével; a másik oldalon egy csomó talmi hatvanhetes, akiknek a politika csak személyes érvényesülés eszköze volt. Ha azután teljes lesz az ellentét, a negyvenolcas eszmények hivatott harcosai leszorulnak, Deák Ferenc önzetlen követői félreállnak s kik maradnak a fórumon?

Magyarország belső politikai helyzete, a jövő iránya most fog kialakulni talán hosszú időkre kiterjedőleg. Minden attól függ: kik veszik át a koalíció után a kormányzást. És ez nemcsak pártkérdés, hanem nagy horderejű nemzeti ügy.

Gyermekvédő Liga.

Április 1-én tartották meg Zalaegerszegen a gyermeknapot. Gyűjtöttek az üzletekben s az iskolákban a Gyermekvédő Liga nemes céljaira.

A múlt években szerzett tapasztalatok szerint azonban az elhagyott gyermekek részére az urnákkal való gyűjtés jövedelmezett legjobbat; tehát jótékony hölgyeink husvét második napján felállítják a nyomorgó gyermekek perselyeit a templomok előtt.

Néhány fillért adjon csak mindenki, segítsen ki-kí tehetsége szerint a züllésnek, elveszésnek indulók megmentésének nagy szociális munkájában.

Hogy mi a célja a gyermeknapoknak s a Gyermekvédő Ligának, erre a kérdésre Weltner Sándor következő soraival felelünk.

»Gróf Edelsheim-Gyulay, akinek nevéhez fűződik Magyarországon a társadalmi gyermekvédelem, egy hideg téli éjszakán több mágnásbarátjával együtt ült a Nemzeti Kaszinó egyik szobájában. A téli éjszaka csak oda künn volt hideg, ahol fujta a havat a metsző téli szél, benn a fényes teremben kellemes meleg volt és hatalmas majorátusok örökösei, dúsgazdag főurak

ültek együtt, bizonyára vidám beszélgetés közben. A nemes grófnak ekkor bizarr ötlete támadt. Mi lenne, ha ez a fényes társaság ebből a kellemes környezetből egyszerre, mintegy varázssütésre, a külváros, piszkos, páratelt odúba kerülne, ahol apró szobákban embertömegek húzódnak meg a tél hidege elől. Előtte ez a kép már nem volt ismeretlen. Gyakran látta egészen közletről a kétségbeesztő nyomor képét, mikor gyermekmentő utjait végezte. Most támadt ötlete tetszett főúri barátainak s a lenn várakozó automobílok, néhány rendőrtiszt kíséretében, csakhamar elröpítették őket a kívánt helyekre.

Amit itt láttak, az megdöbbenetete az urakat. Erről még nem volt fogalmuk. Hogy ekkora nyomorúság is lehet, hogy ilyen nyomorban is élhetnek emberek, családok gyermekeikkel, ez felülmulva képzeletüket. Akkora szobában, ahol egy jól megteremtett férfi megfordulni is alig tud, tizen, tizenötven heverték a padlón, félig-meddig rongyaikba burkolva.

A nagy nyomorúságban legmegdöbbenőbb volt a gyermekek sorsa. Apró kis jószágok néztek tágranyilt szemekkel az idegen világból jött alakokra és ijedősen bujtak anyjuk vagy testvéreik mellé. Elfonnyadt, sápadt, kiéhezett kis gyermekek, kik gyötörő nyomorúságukban alig bírtak nyöszörögni.

A dúsgazdag urak leverten hagyták ott a nyomor tanyáit. Hogyan menjenek vissza a fényes, meleg termekbe, a megszokott jólét közé, mikor itt az emberek kínlódnak elképzelhetetlen nyomorúságban. Érezték, hogy valamiképpen változtatni kell azon az igaztalanságon, mely szintén a születés szeszélyéből a nyomort juttatta ezeknek a szerencsétleneknek osztályrészül. És nemes felbuzdulásukban tizezres összegeket ajánlottak fel ott a helyszínén a Gyermekvédő Liga céljaira, míg mások ősi kastélyaikat engedték át, hogy ott minél több nyomorgó és elhagyott gyermeket gondozzanak, ápoljanak és mentsenek meg az életnek. Akkora adományokat tettek, hogy a történelem is méltán jegyezhetné fel neveiket, de ők ismeretlenek kívántak maradni, mert nem a hiúság ösztönéből cselekedtek, hanem a bennük felébredt társadalmi lelkiismeret irányította cselekedeteiket.

Ez a társadalmi lelkiismeret teremtette meg 1906 telén a Gyermekvédő Ligát.

Hogyan? Hiszen az állami gyermekvédelemről szóló törvény már 1901 óta az állam felügyelete és gondozása alá helyez minden elhagyottá nyilvánított gyermeket. Így tehát feleslegesnek látszik, hogy a társadalom még külön is megmentse a már ugyanis megmentett gyermekeket.

Ezeket a kérdéseket és ellenvetésekét gyakran hallhatjuk, pedig egyikük sem jogosult. Igaz, hogy az állami gyermekvédelemről szóló törvényvel megelőztük egész Európát és ezer meg ezer

gyermeket mentett meg az állam magának és a társadalomnak, de az állami gyermekmenhelyek pár évi áldásos működése után is be kellett látni, hogy a szörnyű gyermeknyomorúság alig csökkent valamit. Még mindig tele vannak a pincelakások s a nyomor egyéb buvóhelyei éhségnek és züllésnek kitett gyermekekkel, még mindig sokkal több gyermek pusztult el, mint amennyit az állam megmenthetett. Be kellett látni azt, hogy ha igazán tenni akarunk valamit a gyermekekért, a jövő államáért és társadalmáért, akkor nem nézhetjük összetett kezekkel az állam erőlködését, meg kell mozdulni a társadalomnak is.

Erre a nemes munkára vállalkozott és — ma már elmondhatjuk — ezt a nemes feladatot oldotta meg páratlan sikerrel az az ideális lelkesedésű mágnás, gróf Edelsheim-Gyulay Lipót, mikor megalakította és mostani hatalmas árnyában kifejlesztette az Országos Gyermekvédő Ligát.

Azt lehet mondani: az állam bizonyos rendszer szerint menti meg az elhagyott vagy züllésnek indult gyermekeket, a Liga ugyanezt rendszer nélkül cselekszi. De ez a rendszertelenség csak látszólagos, csak annyit jelent, hogy míg az állami törvény korlátokat szab önmagának s a gyermekmentést csak bizonyos határokig végezheti, addig a Liga ilyen határokat nem ismer. Ha az állam azt mondja: „ezt már nem tehetem”, akkor megjelenik a Liga, a társadalom szerve és azt mond: „majd megteszem én”. Az anya, bármily szánalmas állapotban gödök, néha nem akar megválni gyermekétől. Az állam törvénye azonban az elhagyottá nyilvánított és gondozásra szorult gyermeket nem hagyja meg — kétségtelenül egész logikusan — a szülőnél, mert ha megmaradhatna a szülőjénél, akkor nem lenne elhagyott. A Liga azonban még a logika ellenére is megmenti a gyermekeket s az ilyen szülőnek tartásdíjat ad. De mert ez gyakori visszaélésekhez vezethetne, még többször megteszi azt, hogy a szülőket állandó keresetbe juttatja, varró és kötőgépet, iparendélyt, árusító kiosk, üzletet, tejcsarnokot szerez nekik.

Vannak azután gyermekek, akiket családoknál az állami gyermekvédelem kitűnő elve szerint, elhelyezni nem lehet. Vagy testi betegség, vagy erkölcsi züllöttség, nyomorékság, siketnémaság az akadályai a családoknál való elhelyezésnek, s az ilyen gyermekeket az állam — kiegészítő intézmények hiányában — alig tudja elhelyezni. Mindezeknek a gyermekeknek a Liga az ország különböző vidékein intézeteket és otthonokat alapított, amilyenek a leányjavító-intézet Kőbányán, a fiúnevelő-intézet Rákoskeresztúron, az Árpád-otthon Szegeden, a Széchenyi-otthon Sopronban, a fiúnevelő-intézet Nagyszőlősen, a Szilágyi-otthon Szalontán, tanonc-otthonok Szegeden, Nagyváradon és Kolozsvárott, a

Két asszony.

Két asszony beszélgetett a városligetben. Egy-más közt voltak, nemcsak testileg, hanem lelkiileg is. Ami azt jelenti, hogy lelkük legtitkosabb gondolatát is meggyónták egymásnak.

Beszélgetésüket nem zavarta senki. A sétálóknak ugyan erősen megnézték a két szép asszonyt. Látnaknál két szép enivaló kis baba játszadozott, a két szép asszony dédelgetett egyetlen leánykái.

És így szépen együtt volt a múlt, a jelen, a jövő. Az elhagyott márványobeliszk, két férfiszemnek kívánatos gömbölyű asszonyka, a Balzac korán innen és a jövő asszonyai, két négyéves baba.

A két asszony nem rég ismeri egymást. A gyerekek egymásnak hajtották karikáikat. Élőszőr megismerkedtek a gyerekek, azután a mamák. Végül keresték egymást mindennap és nagyon is összeszórtak.

Barátságot kötöttek — egy nyárra.

Mert ne higgyétek el, amit a novellairók írnak, hogy a szép Budapestet nyáron egészen elhagyja a társaság és nincs Budapesten senki, csak a nép, az istenadta nép.

Tessék bejárni a ligetet szép nyári délelőttönként, vagy a budai hegyeket és lépten-nyo-

mon találkozunk azokkal, akik nem azért nem mennek el, mert nem mehetnek, hanem mivel irtóznak az utazástól, a falusi vagy fürdői kényelmetlenségtől és az ő hüvös lakásukat, komfortos fürdőszobájukat oda nem adják semmiféle törökbalinti vagy nagyvarosi nyaralókért.

Vannak azután olyanok is, különösen asszonyok között, akik nem mennek, mert a férjüket a hivatásuk ide köti és nem akarják az embert egész nyáron egyedül hagyni.

A két asszony közül az egyik kissé elhízott, de mindazonáltal szép arcú barna, ezen utóbbi kategóriába tartozik. A férje kereskedő, aki még nem szerzett eleget ahhoz, hogy négy hétre a személyzetére bizza az üzletét.

A másik végtelenül sikkes, imponáló alak, nem mehet, mert a férje nincs abban a helyzetben.

Ennyit elmondtak egymásnak az asszonyok már ismeretségük első napjaiban.

A kölesönös őszinteség az anyagiakban, ami ép a nőknél legnehezebben megy, megteremté a bizalmat lelkükben abban a pillanatban, mikor közös pontban találkozott a beszélgetésük.

É közös pont a férjeik kora.

Mind a két asszonnak az ura túl van az ötvenedik éven. A két asszony pedig a harmincon innen.

Kölesönös elfojtott sóhajok közel hozták lelküket egymáshoz.

És mondja az egyik, akinek a férje egész nap rőfös árat árul a Lipótvárosban.

— Az én uram igen jó ember. Megad nekem minden kényelmet. Van szép ruhám, ha kell, nincs szükségem a háztartásban, nem mondhatom, hogy boldogtalan vagyok. De egész nap az üzletében van. És ha este hazajön, morózus és fáradt. Tele van panasszal a rossz vevőkre. Ha hívom valahová, azt mondja, ő már mindent látott. És én az én huszonhat évemmel kénytelen vagyok otthon maradni. Mérgemben eszem sokat és jót. Ez az egyedüli élvezetem, Ettől pedig csunyául elhízom.

És szól a másik, a szebbik, a korosabb.

— Az én uram egész nap lőt-fut. Azt mondja, ha hazajön, agyon van törve és lefekszik. Az egész napi lőtás-futásnak nincs semmi eredménye. Mióta az üzletünk elveszett, nem bírja megkeresni a mindennapit. Mikor hozzám mentem én a szép, fiatal, huszéves teremtés a nagyvenhatéves emberhez, azt hittem: gazdag emberhez megyek. Ez elkápráztatott. Szegény leányt könnyű elkápráztatni. Egy év múlva nem volt üzlet és vagyon. Kártyavár volt az egész. És azóta áll a nagy szegénység nálunk. Ha kell egy kalap, vagy ruha nekem vagy a gyerekeknek

gyöngélművek intézete Temesvárott és különböző fürdőkonviktusok. A Ligának mindenre kiterjed a gondja, ahol az állami segedelem felmondja a szolgálatot és e mellett nincs egyleti szervezete, nincs díszelnöke, nincsenek társelnökei, nincs száz elnöke és ötszáz választmányi tagja, de vannak buzgó vezetők, akik értenek hozzá, mint kell a társadalomban a lelkiismeretet ébrentartani. A Ligának tagja mindenki, aki valamikor és akármilyen csekély összeget a Liga céljaira ajándékozott, s ennek az ajándékozásnak keresztülvitelére szervezi évenként a Liga ország-szerte a gyermeknapokat.

Aktualitások.

(Szerbia.) Hónapok óta sokat beszélgetett magáról a kis Szerbia. Dolgot adott egész Európa diplomáciájának s a Monarchiával kidobott néhány száz milliót.

A nagyhatalmak véget vetettek ugyan a garázdálkodásnak és leintették a kis Balkán államocskát, amely magára hagyatva mégsem mert kikötni a Monarchiával; a háborus veszedelemnek vége is van, de azért Szerbiáról még egy ideig beszélni fognak. Ránk nézve befejeződött az ügy, de Szerbia valósággal kanapé, jobban mondva trón kérdést csinál a rosszul sikerült komédiából.

Azt írják, hogy a szerbek nincsenek megelégedve a Karagyorgyevics dinasztiával, amelynek kedvéért kiirtották az Obrenovics házat. A megvadult háborupártiak Kralj Petar, a királygyilkosok örög patrónusa, gyenge legény s nem elég radikális szerb. Ezek Gyorgye emberei, a felfuvalkodott extrónörökös hívei. A józan elemnek Gyorgye nem kell, Sándor hercegnek pedig a trón nincs inyére. Addig folyik tehát a disputa, amíg az egész család kiköltözik a Konakból s elvonul békésebb vidékre.

Az öreg Péter veszedelmet sejtet, mert le akar mondani az uralkodásról. Arról is szó esett, hogy egy angol herceg foglalja el a helyét, tehát ezt megelőzendő fiát szeretné királlyá tenni, hogy legalább a dinasztia sorsát biztosítsa. Ha azonban ez mégsem sikerül és kénytelen lesz vérző szívvel látni, hogy örökebe idegen üljön, akkor bizonyosan gondoskodik magának teljes nyugdíjról. Ingyen csak nem királykodott s a György trónörökös által elemelt néhány millió már valószínűleg elfogyott.

Szerbia tehát — úgy lehet — ismét dinasztiát változtat s a Karagyorgyevicséket is utoléri a végzet, mint az Obrenovicsokat.

A két család egy évszázadig küzdött Szerbia trónjáért, míg végre — sok vér és bűn árán — a Karagyorgyevicsék egyedül maradtak a küzdőtérén, ahonnét őket most egy esztelen politika készíti letaszítani.

A Karagyorgyevicsék őse Karagyorgye Petrovics

ugy kell a rokonoktól kunyorálnom. Én ezt tovább nem bírom. Fiatal vagyok és szép. Minden férfi szem mohón ragad rám. Csak legy tart vissza. A belém oltott, a velem született tisztességérzet. Ön asszonyom, csak azt panaszolhatja, hogy az ura öreg, fáradt és azért tán nem elég elzékeny. De azért megad önnek mindent. Van szép othona, benne bőség. A szive rideg, de a kamarája tele van. Nálam üres a szív is, a kamara is.

— Hát mit gondol? Mit akar ön tenni asszonyom? — kérdi a szép, molett Derékiné az ő bizalmasától, Horváth Katókatól.

— Nem tudom. De így nem maradhat. Olvasom a könyvekben, olvasom a lapokban, hány előkelő, gazdag férfi keresi a nőt. Azt a nőt, aki a házasság élet nyugtát igyekszik neki feledtetni. Hányan hajítják a sárba a pénzt és elverik utcai leányokra, midőn egy jó érzésű, hálás szívű asszonyka a legnagyobb kétségbeesések között tépelődik a mindeunapi kenyérért. Ön azt mondja tán asszonyom, miért nem dolgozom? Igen dolgoznék a gyermekemért, de nem dolgoznék azért a férfiéért, aki betolakodott az én fiatalágomba, aki meglopta az én tavaszomat orvul és ma tehetetlen hábként csak sirni tud, de nincs benne energia és tehetség. Óh, vérem nem hajt az utcára. Nem adnám a

György nevű paraszt, később erdőőr volt. 1766-ban született s 1787-ben, amikor a szerbek felkeltek uraik, a törökök ellen, lejött a hegyek közül s beállott a felkelők közé. Jellemző a vad szerbre, hogy atyját menekülés közben agyonlőtte, nehogy elfogják. A felkelés leverése után Magyarországra jött s Szlavóniában erdőőr lett, majd Topolán lakott és marhakereskedéssel foglalkozott. 1804-ben ismét felkelést szervezett s a törököket kiverte az országból; nemzete fővezérére választotta, majd 1811-ben egy népgyűlés Szerbia főhadvezérévé kiáltotta ki s a szenátus a polgári ügyek vezetésével is megbízta. Még mint egyedüli ur és parancsoló is a topolai parasztnázban lakott, 1813-ban pedig, amikor Szerbia újra a fényes portáé lett, Ausztriába menekült s csak 1817-ben tért vissza hazájába, ahol meggyilkolták.

A gyilkosságot Obrenovics Milosnak rója fel bűnül a történelem. Ez a „hereceg“ is egyszerű paraszt volt. Apjának Toso volt a neve s az Obrenovics osaláduvet csak Milos vette fel azon a címen, hogy anyja előbb egy Obren nevű embernek volt az özvegye s ennek első házasságából származó bátyja, Milán után Milos örökölte azt a birtokot, amelyen előbb, mint béres szolgált. Ez a Milos 1780 körül született s Karagyorgye harciban mint felkelő vett részt. Később török zsoldban állott s a törökök kinevezték járási főnökké, majd 1816-ban elismerték Szerbia fejének. Miután félt, hogy Karagyorgye terveinek útjában áll, ezt megölette s 1817-ben Szerbia fejedelmévé választatta magát. Zsarnok volt és kegyetlen, ezért 1839-ben kényszerítették, hogy Milán fia javára mondjon le. Ettől kezdve 1858-ig Bécsben és Oláhországban élt, 1958-ban újra fejedelem lett, de két év múlva meghalt.

Karagyorgye fia Sándor volt, (született 1806-ban) aki először orosz katonai szolgálatban állott s mint kapitány tért vissza hazájába, ahol Obrenovics Mihály, Milos utódja szárnysegéde lett. A szerbek azonban egyszerűen megunták Obrenovics Mihályt is, 1843-ban elkergették és Karagyorgyevics Sándort ültették a fejedelmi székbe; 1858-ban azonban ezt is letették és visszahívták Obrenovics Milost, aki 1860-ig bekövetkezett haláláig uralkodott.

Ennek halála után következett Mihály (1860-1868), akit Topesiderben meggyilkoltak, majd Milon (1868-1891), aki a királyi címet felvette s végül ennek fia, a szerencsétlenül járt Sándor, kit saját katonái gyilkoltak meg.

Karagyorgyevics Sándor, Karagyorgye fia s Péter, Szerbia mostani királyának apja, 1858-ban hagyta el Szerbiát s kénytelen volt a fejedelmi széket Obrenovics Milosnak átengedni. 1859-ben a fejedelemségről formálisan is lemondott ugyan s Magyarországon mint magánember élt, de azért nem szűnt még a Szerb trónért

szerelmet csengő pénzért. Inkább meghalnék. De bosszút állnék azon az emberen a fiatalágomért, a gyermekemért. — De nem megy. Ha rákerül a sor, gyáva vagyok. Arra születni kell. És így fogok nyomorogni örökkön-örökké, míg elmúlik a fiatalág, a szépség és nem marad más vissza, mint a mult keserű emléke és a késői megbánás a félreértett, elpocsékolott fiatalágom felett.

Csillogó szemekkel hallgatta Derékiné barátónője kitérését.

— Katóka, ha ön ezt megtenné, én nem tudnám önt elítélni.

— Hát ön megtenné?

— Én nem. Lehet, hogy azért nem, mert nem tudok oly mélyen betekinteni az ön sorsába. Azt hiszi azonban, én nem lázongok sorsom ellen? Fellázadok az örök bilincs, a morál ellen. Álmatlan éjszakáimon kívánom az igazit, a fiatalit, a delit. De ha felébredek, megborzadok önmagamtól. Önben hatványozva látom az én nyomoruságomat. Belátok a maga lelkébe. Nem tudom elítélni. De mégis megborzadok önmagamtól. Egyet kérek öntől Kató. Mielőtt elszánja magát az utolsó lépésre, mondja meg nekem.

A beszélgetést nagy lárma szakította meg. Elszabadult koozi közeledett vad vágatással. Az

ábrándozni. A keze benne volt a szerbiai mozgalmakban s amikor Mihály fejedelmet meggyilkolták, a közvélemény őt tartotta az értelmi szerzőnek. Szerbiában el is ítélték husz évi fegyházra, de a büntetést természetesen nem tudták végrehajtani. Magyarországon is megindult az eljárás, de Karagyorgyevics Sándort se meg nem büntették, se el nem ítélték. A szenzáció per eltusselődött.

Sándor fejedelem Temesváron halt meg 1784-ben. Jól beszélt magyarul s állítólag Péter király is birja a nyelvünket.

Amikor az Obrenovics osalád utolsó sarja, Sándor király is gyilkosság áldozata lett, a Karagyorgyevicsék visszanyerték Szerbia trónját és Sándor fia, Péter, király lett. Péter 1846-ban született, felesége Nikita montenegrói fejedelem leánya, Zorka volt, akivel egymillió rubel hozományt ígértek, de após és vő később annyira veszekedtek a hozomány miatt, hogy az orosz cárt kérték fel bírónak. Péter után következett volna a harcias és eszeveszett Gyorgye, ennek lemondásával pedig a beteges Sándor.

Ha ugyan nem keletkezik olyan bonyodalom, hogy a Karagyorgyevicsék újra elvesztik a trónt, amelyhez vezető utat vér és gyilkosság jelzi.

* * *

(Az alkohol ellen és mellett.) Bizony sok furesa van a mi társadalmi és állami életünkben. A bibliai tanács: ne tudja a balkéz, mit oselekszik a jobb, megvalósul a kormányzatban, ahol az államhatalom egyik szerve nem akar tudomást venni arról, hogy mit oselekszik egy másik szerv, amely szintén a közjó szolgálatára van rendelve.

Például a közoktatási miniszter egymás után adja ki a rendeleteket, hogy a gyermekeket el kell rettenteni az alkohol élvezetétől; a belügyminiszter százezerszám osztatja ki az ivás ellen irányuló röpiratokat; ugyanakkor pedig a földművelési miniszter azon töri a fejét, hogy a borfogyasztás emelkedését előmozdítsa, mert más-ként tönkre megy a sok millió költséggel rekonstruált szőlőkultúra s elpusztul egy csomó ember, akinek existenciája a bortermelésre van alapítva.

A kisvárosi társadalmi mozgalmakban résztvevő emberrel is megesik az a furcsaság, hogy egyik nap az alkoholelleses gyűlésen vesz részt, vagy az iskolai gondnokságban lelkesül a teljes abstinenciáért, másnap pedig gazdaggyűlésen ágál a borfogyasztási adó és a kis üstök adójának felemelése ellen.

A tulzások neveltségesek, mert ezek, ha még oly nagy meggyőződéssel alapulnak is, nem használnak az ügynek. Azt a jeles franciát, aki azzal akart hatni, hogy bebizonyította, miszerint Jézus Krisztus a kánai mennyegzőn a vizet alkoholmentes borra változtatta, egyszerűen kinevezték.

Leghelyesebb a középuton maradni s a mérték-
uton pedig a két kis leánya játszadozott gyantlanul.

Rémes sikoltásba tört ki a két anya. És versenyt rohantak lélekszakadva a két kis angyalka felé. Elkapták őket a vágató koozi elől.

A két gyermek hangosan kacagott a mulatságon.

A két asszony sokáig szótlánul pihegett. Végül megtalálták egymás kezét. Egymásba kulcsolták és sirva fakadtak.

Talán az iméti gondolataikat siratták. Amelyekre oly hirtelen választ adott valaki.

Nincs rossz nő, kivált ha anya. Ugyan kinek volt valaha rossz az anyja?

A fasorból két férfialak bontakozott ki. Mindkettő szürkűlő. Az egyiket meglátszik a kereskedői jómód; van vastag aranylánc és gyémánt gyűrűje. A másik kopott, szürke alak. Nyakkendője rendetlen csomóra kötve.

A két gyermek ujongva szalad elibük.

— Apa! Apuska!

És elibük mennek az asszonyok is. Elmondják az iméti ijedségüket. Egyszerre beszélnek mind a ketten.

letességet hirdetni. A teljes abstinencia hívei hiába próbálják az alkoholt teljesen kiirtani, de példájukkal és írásaikkal sok embert mértékletességre szoktathatnak.

Itt van példának Foerster röpirata, amelynek elrettentő adatai minden gondolkodó emberhez szólnak. Így például egy iszákos német asszony utódairól készített statisztika borzalmasan igazolja az alkohol pusztító hatását. A csavargó asszony leszármazóinak száma százötven év alatt 834 személyt tett ki. Ezek között volt 106 törvénytelen születésű, 206 koldus, 181 prostituált nő, 76 betörő és 7 gyilkos. A jeles család 75 év alatt 5 millió márkájába került az államnak segélyezési, kórházi és rabtartási költségek címén.

Akár igazak ezek az adatok, akár csak — ahogy az író mondja — nagyító üvegen mutatják az alkohol pusztító hatását, de kétségtelesen megdőbentők.

Az alkohol mértéktelen élvezete a jellemre s az agy működésére egyaránt veszedelmes. Jobb éhünket elaltatja s a legnemesebb gondolatainkat megbénítja. A cselekvésnek legnagyobb ellensége.

A mai kor gyermekének nem mesterséges izgatószerre, hanem csillapító kurákra van szüksége. Az élet nagyot változott. A gyors haladás, a rohanó tempóban futó élet állandó lázas feszültségben tartják az idegeket. A mai ember gyenge, túlfogékony a behatásokra, tehát az idegeknek szeszszel való izgatása kétszeresen hátrányára van, mint azon korban, amikor, az ember élete nyugodt, egyhangú és csendes volt s a szervezet erősebb és ellentállóbb.

Ne igyunk tehát, mondja a humanista és az orvos. — Emeljük a borfogyasztást, — mondják a nemzetgazdák.

A kettő között a kivihető igazság az, hogy legyünk mértékletesek s a pálinkát adóztassuk meg úgy, hogy drágább legyen a patikaszernél. Vagy igaz! Ebbe meg a pénzügyminiszter szól bele, mert az állampénztárnak szüksége van a pálinkás emberekre.

De akkor miért kiabálják tele az egész világot bölcsességgel, és erkölcsösöl, ha az államok a butaságból és a bűnből élnek?

Gyerünk a korcsmába! Ott elhallgat a tudomány és az erkölcs prédikáció.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publ.

Tilos a bot!

Valahol itt a megyében van egy hivatalnok a magyar államnak. Az illető képzett is, szorgalmas is, de a hivatalában olyan ideges, mint egy agg hajadon. E miatt aztán, bár kifogástalanul udvarias uri ember, igen kevés a népszerűsége s nem minden napja telik el úgy, hogy a felekkel valamelyes összekocanás nem volna.

A napokban az illető ur hivatalos helyiségében fölötté sokan voltak. Rájuk illet Mikszáth regényének a címe: Urak és parasztok. Úgyes baja volt ennek is, annak is s mivel sokan voltak, természetes, hogy suttogás, csendes beszélgetés nélkül nem várakozhattak. Az ideges hivatalnok rájuk szólt az urakra és parasztokra egy kalap alatt:

— Halgassanak!

— Legyenek csendben vagy a következő nyeket maguknak tulajdonítsák!

— Nem tudnak hallgatni?

Éppen valami még erősebb figyelmeztetésre készült az ideges ur. A várakozók, akik az idegeskedéshez már hozzászoktak, egyszerre elhallgattak s érdeklődéssel várták, micsoda meglepetésben lesz ismét részük? A hirtelen támadt csendben valaki egyszerre megmozdult, mozdu-

lás közben a válla a foga sra akasztott sétatálcához ért, a pálcá pedig hangos koppanással esett a földre.

Oroszországban nem egy embernek van szerencséje bombák robbanását hallani, még sincs az a cár vagy dumaelnök, aki a legnehéztől bombá robbanására akkorát ugornék a székéről, mint ideges emberünk a bot koppanására.

— Hah! mi volt ez?

— Egy sétatálcá, más semmi.

— Semmi? Magának a bot semmi? Az ügyviteli szabályzat szerint ide tilos botot hozni, magának talán az ügyviteli szabályzat is semmi? Vigyék ki azonnal a botokat a folyosóra?

A publikum persze meg se mozdult. Az ideges a csengőhöz lépett. Csilingelt egyszer, kétszer, háromszor — senki sem jött. Zengett az egész épület a csengéstől — az is hiába. Végre az ideges ur kiszaladt a folyosóra, onnan az emeletre s az emeletről diadalmasan hozta magával Jánost, az ijedt képű hivataloszlókat. Mi lesz itt?

— János! recsentett rá a hivatalnok a szolgára. Elszed minden botot és kiviszi az ajtó elé, aztán senkinek sem engedi meg, hogy ide botal lépjen be? Megértette?

— Meg.

János tehát az ügyviteli szabályokban előirt komoly arccal körüljárt s ahol csak talált egy botot, azokat mind összeszedte és kivitte. Aztán ott állt az ajtó előtt és vigyázott a botokra.

Arra járt egy botos ur, aki nem kevésbé ismeretes az idegességéről. A szolga utját állotta.

— Tessék ideadni a botot.

— A botot? Megbolondult maga? Mi köze magának az én botomhoz?

— Instálom, az ügyviteli szabályok . . .

— Menjen a pokolba az ügyviteli szabályaival. Maga ez a bot, vagy az ügyviteli szabályoké, vagy az enyém? Maga adott érte pénzt vagy az ügyviteli szabály, vagy én adtam? Micsoda utonállás ez itt!

A szolga valahol hallott valamit a becsület-sértésről. Hivatalos hangon jelentette ki:

— Ezért pedig feljelentem az urat becsület-sértésért. Hogy én még utonálló vagyok! Talán rabló is vagyok, mi? Én tisztességes közhivatalnok vagyok.

— Micsoda tisztesség ez, megállítani az embereket és elszedni a botját! Botkereskedő maga?

— De kérem addig nem lehet bemenni oda, míg a botot le nem tetszik tenni.

A botos ur nagyot néz.

— Hát mi a tatárnak menjek én be oda?

— Hát nem oda tetszett igekezni?

— Tetszett a majd megmondom kinek! A szomszéd szobában van dolgom.

— Hát mért nem tetszett mondani?

— Hát miért nem tetszett kérdezni?

— Nohát!

A botos ur haragosan megy tovább, a szolga pedig — szerencsétlen flótás — újra kezdi a legközelebbi bottulajdonossal. Hogy ilyen heccel mellett milyen csendben és nyugodtan lehet odabenn tárgyalni a felekkel, arra talán ismét az ügyviteli szabályok adhatnának felvilágosítást.

A gyermek könnye.

*Pálmákat hintettek eléje,
Hozsannázott a sokaság,
Újára drága szőnyegeként
Terültek ünnepi ruhák.*

*Jézus haladt közöttük némán,
Orcája nyugodt — halavány.
— Hogy elnémulnak a hozsannák
Majd ott fenn, a Kálvárián! . . .*

*Egy kis gyermek volt a tömegben
S midőn a menet elhaladt,
A zajtól megrettent szegényke
S ijedtében — sirva fakadt.*

*Jézus megállt. Hozzá hajolva
Csókkal csitítá a kicsit.*

*— Ez ünneplés hazug zajából
Csak egy marad meg: könnyeid! . . .*

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur engedte, hogy a Zalavármegye területéhez tartozó Lesenczetomaj községben ezen tul minden évben a május 1-ét követő hétfőn és júniusban a Medárdnapot követő szerdán országos állatvásár tartassék.

II.

Az iparosok képzése szempontjából felette üdvös lévén, hogy a külföld ipari viszonyait tanulmányozzák és az ott tapasztaltakat itthon értékesítsék, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ónagyméltósága 1907 évi február hó 9-én 11.576/VII. CL. szám alatt kelt elhatározásával minden kereskedelmi és iparkamara területére egy-egy hatszáz koronás ösztöndíjat engedélyezett.

Ezen hatszáz koronás iparos ösztöndíjra ezenel pályázatot hirdettünk.

A pályázati kérvények, melyeknek a folyamodó lakhelyét, családi és vagyoni viszonyait, foglalkozását, előképzettségét, nyelvismereteit, erkölcsi magaviseletét, esetleges tanulmányait, az általa netán már elnyert kiüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén általa teendő utazás irányának részletes megjelölését, valamint azt is kell tartalmazniok és okmányilag igazolniok, vajjon folyamodó katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele, folyó 1909 évi április hó 30-áig nyújtandók be ezen kamara elnökségénél vagy küldendők be annak címére.

Megjegyezzük, hogy folyamodóknak kötelezettséget kell vállalniok az iránt, hogy az ösztöndíj különben visszafizetésének terhe alatt vissza fognak térni hazájukba és külföldön szerzett ismereteiket itt fogják értékesíteni.

Azok, a kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alul felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak.

A kiskorúaknál atyjuk vagy gyámjuknak kell kezességet vállalni a fenti kötelezettség betartása tekintetében.

Sopron, 1909. évi március hó 31-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Bérmálás Zalaegerszegen. A zalaegerszegi plebánia hivatal tudatja híveivel, hogy a megyés püspök ur óméltósága május hó folyamán Zalaegerszegen bérmálni fog. Akik a bérmálás szentségét felvenni óhajtják, — a tankötelesek kivételével — 8 napon belül jelentkezzenek. Jelentkezéseket elfogadnak: Fábrián Gábor hitoktató (Telek-utca 10. sz.), Kocsák Dezső káptalan (Könyök-utca 3. sz.) és Pintér György templomgondnok (Rét-utca 5. sz.).

Az izraelita istentiszteletek további intézkedésig a következő időkben kezdetnek meg: Hétköznapon reggel 1/4 7 órakor, hétköznap este 1/2 7 órakor, péntek és ünnep előtti este 6 órakor, szombat és ünnep reggel 3/4 7 órakor, szombat délután 4 órakor, ünnepnap este 1/4 7 órakor.

Kinevezések. A magyar kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a helybeli kir. pénzügyigazgatóságnál a következő tisztviselőket nevezte ki, és pedig Martinecz Richárd

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?**

Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdév, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerésztárában Zalaegerszegen.

segédtitkár pénzügyi titkárrá, Mérő Géza, dr. Knepp Sándor, Gaál Miklós, Hantke Emil pénzügyi fogalmazókat és Pásztor Károly állami végrehajtót pénzügyi segédtitkárokká; a helybeli magy. kir. adóhivatalnál Kovács József adóbizs-tet adóhivatali segédé. — A m. kir. belügy-miniszter Barkóczy Lászlót, a csáktornyai határrendőrség vezetőjét, miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

Gyászhir. Vöcsköndy Lászlóné szül. Szlama Rafaela urasszony 48 éves korában elhunyt Zalaegerszegen.

Tanfelügyelőnk a tanítókhöz. Vármegyénk tanfelügyelője a közoktatásügyi miniszter rendelkezésére támaszkodva, gyönyörű felhívást intézett a megyebeli tanítószághoz. E rendelkezésben többek között ezeket mondja: »Küldök egy fekete tarsolyt. Ennek nyílása a »néma száj«, rettenetes pusztító népbetegségre irányozza a figyelmet, a tüdővészre. 80.000 ember hal meg hazánkban évente tüdővészben. Négy mohácsi csatával mérkőzik a tüdőbetegségnek nemzeti pusztítása minden évben. És ami leginkább elkeserítő, az az, hogy a tüdőbetegnek legtöbbjét ígyletmenten menteni, csak idejekorán gyógyítóházban (szanatóriumban) helyezhetjük el őket. Már áll egy intézetünk: a lugoserdei József Szanatórium. Négyezer haladó felebarátunkat ragadjuk vissza évente a halálból az életnek. Némi dícsérvessel hirdetjük, hogy ingyenes segélynyújtásunkat az intézet másfél éves fennállása óta 39 tanító, tanítónő, ezeknek családja vette igénybe. Méltó, hogy mi is fogadjuk jó szívvel, mikor az egyesület jön hozzánk kérés szöveggel. A husvéti öntözések során minden gyermek néhány ajándék fillérhez jut. Fölkérjük a tanító urakat, ébresszék fel a zsenge gyermeklelkében a könyörületeség szánó érzését. Mutassák föl tarsolyaikat. Mondják meg a gyermekeknek, hogy ennek »néma szája« hány ezer meg ezer, a halál pítvarában életért sóvárgó emberért könyörög. Gyűjtsenek a gyermekek körében. A gyűjtés sikeréről jelentést kérek.

A Zalaegerszegi Karácsonyfa Egyesület 1908. évi bevételai és kiadásai mult számunkban tévesen közöltettek. A helyes adatok a következők: bevétel 2240 K 13 fill., kiadás 2030 K 73 fill., pénztármaradvány 42 K 87 fill. készpénz és 166 kor. 53 fill. takarékpénztári betét, összesen 209 K 40 fill.

Elismerés a zalaegerszegi tüzoltóknak. A zalaegerszegi önk. tüzoltóegyesület parancsnoksága a csapat tevékenységéről vezetett naplót a vármegye alispánjának bemutatta, hogy annak betekintésével meggyőződést szerezzen arról, hogy a csapat elméleti és gyakorlati téren igyekszik elsajátítani mindazt, ami lehetővé teszi, hogy nemes feladatának sikerrel megfelelhessen. Árvay Lajos alispán ur, aki az egyesületnek évek óta választmányi tagja, a bemutatott naplót következő sorok kíséretében küldte vissza Stefancz József főparancsnokhoz: Tisztelt főparancsnok ur! Köszönetet mondok azon szives figyelméért, amelyből kifolyólag a vezetése alatt álló önkéntes tüzoltó-csapat munkakönyvét nekem betekintésre megküldötte. Amidőn a munkakönyvet visszajuttattam, örömmel adok kifejezést afelett, hogy a tüzoltó-csapat vezetőivel együtt állandóan odatörekszik, hogy elméleti s gyakorlati képzettségét minden irányban folyton gyarapítva, emberbaráti s a nemzeti vagyon megvédésében álló nagy és magas feladatának mentől jobban megfeleljen. Köszönetet nyilvánítván ugy a csapatnak, mint vezetőinek és különösen i. t. főparancsnok urnak ezen kiváló ügybuzgóságukért, amely nem maradhat fényes siker nélkül, az Isten áldását kérem üdvös és közhasznú tevékenységükre. Zalaegerszeg, 1909. március hó 22-én. Árvay sk., Zalavármegye alispánja.

Ez az elismerés szolgáljon buzdításul a csapat tagjainak arra, hogy önként vállalt kötelességüknek a közjó érdekében minél pontosabban igyekezzenek megfelelni.

Körut a Balaton partján. A Balatoni Szövetség már régóta fáradozik azon, hogy a tó körül egy turista utat létesítsen. Megkereste a parti vármegyét az utak kiépítése iránt s a kormány-nál is tett lépéseket. Ezidőn újra megindítja az akciót s azt addig folytatja, amíg a szép oél meg nem valósul.

Község szépitése. Pasa község képviselő-testülete egyik ülésén elhatározta a község szépitését. A »szépitő-bizottság« megalakult, mely mosi rendén hajtja végre a képviselő-testület határozatát. A járókat kiszélesítették, új utcát nyitottak, a tereket, valamint az utcákat lomb-levelű fákkal ültették be. Méltó elismerés illeti Székely Ernő községi jegyzőt, ki fáradságot nem ismerő szorgalommal és kitartással oldja meg a feladatot.

Sorozás. A zalaegerszegi járásban és Zalaegerszeg város részéről mult kedden értek véget a sorozások; a bizottság innen Novára utazott az ottani újonckötelesek megvizsgálására. Az idei sorozás körül az az eltérés történt, hogy a városban illetékes ifjakat nem Kaszaházán, hanem a város területén, a Baross-ligeti vendéglőben vizsgálták meg. A járás részéről előállítottak és pedig az I. korosztályban 423, a II. korosztályban 288, III. korosztályban 279, összesen 991-et. Közülük besoroztak a hadsereg újoncjutalékára 141, póttartalékra 53, visszahelyeztek 443, fegyverképtelennek nyilváníttak 198, töröltek 5. felülvizsgálatra rendelték 2, katonai kórházba küldtek 2 ifjút, távol maradt az I. korosztályból 70, a II. korosztályból 41, a III. korosztályból 35, — teljesen ismeretlen maradt az I. korosztályból 1, a II. korosztályból 5, a III. korosztályból 5, összesen 11. — Zalaegerszeg részéről felhívtak az I. korosztályból 76, a II.-ből 64, a III.-ból 48, összesen 188. Besoroztak 14 ifjút az újoncjutalékra, 6 a póttartalék javára, visszahelyeztek 61, fegyverképtelennek nyilváníttak 31, töröltek 1. Távol maradt az I. korosztályból 33, a II.-ből 28, a III.-ból 13. Nagyobb részük idegen helyen fog állíttatni. Teljesen ismeretlen maradt az I. korosztályban 7, a II.-ban 7, a III.-ban 4. Idegen járásban illetékes újonckok közül 28 került itt vizsgálatra. A zalaegerszegi járásban sor alá került ifjaknak 20%-át, a városból pedig 10%-át találták fegyveres szolgálatra alkalmasnak.

A zalabéri iparos olvasó-kör saját helyiségében márciusi emlékünnepet rendezett, amely alkalommal felülfizettek: Stern Mór fia János háza, 2 K; Bász Ignác né 1 K 40 fill.; Piringer Ignác, Madarász Iare, Világosi Mihály, Sinkó István, Szentgrót 1—1 K; Madarász Zsigmond, Kviaton Ferenc 40—40 fill.; Gombás Mihály 30 fill.; Lusztig Sándor 20 fill.; Lőrinc Vince 10 fill. Köszönetét ez uton fejezi ki az elnökség.

Az iszákos ember halála. Töreky Mihály nemesvitai napszamos a hegyen dolgozott. Munkaközben folyton bort ivott s délután már részeg volt. Estefelé egyszerre összerogyott és rögtön meghalt.

A letenyei vasút. A nagykanizsa—letenye—alsólendvai vasút építési ügye egyelőre szünetel, mert a képviselőház még nem intézte el a vicinális javaslatot. Ha a javaslat még e hóban törvényerőre emelkedik, akkor az építést azonnal megkezdénék, különben pedig azt az őszig el kellene halasztani, mert nagyon megdrágítaná a vasútépítést, ha az idej mezei termést szétduálnak. — Egy lapnak ezzel ellenkező azon hire, hogy a vasút építés megkezdését a jövő évre halasztották, téves.

Virág vásár. Március hó 29-ére esett virágvásárunk a kedvező időjárás folytán közepesen sikerült. A kirakodó vásáron sok sátozt építettek és ezek meg is teltek vevőkkel; most lévén itt az ideje a tavaszra szükséges ruhane-műek beszerzésének. Élénk volt az állatvásár is, ámbar az előző évek virágvásárjainak a látogatottságától nagyon távol maradt. Általában feltűnik, hogy a régi híres állatvásárok mintha

kezdenének megszűnni; sem állatot nem hajtának annyit föl, se vevő nem jön annyi, mint évekkel ezelőtt. A külföldi vevők is mind gyé-rebben mutatkoznak és így a vámkülföldre való kiszállítás mérve is osökken. Felhajtottak: 60 drb. bikát, 520 drb. tehenet, 270 drb. üszőt, 590 drb. ökröt, 280 drb. tinót, 240 drb. bor-jut és 460 drb. lovat és csikót, összesen 2390 darabot. Ezek közül eladásra került összesen 959 drb., tehát a felhajtott állatoknak 37 százaléka. — A felhajtott állatok árai: Jármos ökör magyar fajta első minőségű 760—1100 K, közép 720—1000 K, alárendelt 700—900 K, kimustrált 650—750 K-ig, tarka I. minőségű 800—1300 K, közép 750—1100 K, alárendelt 700—900 K, kimustrált 680—700 K-ig, magyar fajtu tinó 2 évesig 550—640 K, 3-ig 600—700 K, 4-ig 650—800 K, tarka tinó 2 évesig 580—690 K, 3-ig 640—740 K-ig, magyar fajtu tehén friss fejős 90—250 K, borjas 100—280 K, levágásra 90—190 K-ig, tarka tehén friss fejős 110—300 K, borjas 120—320 K, levágásra 90—200 K-ig, magyar fajtu üsző 2 évesig 90—150 K, 3 évesig 100—220 K, előhasu 130—240 K-ig, tarka üsző 2 évesig 140—280 K, előhasu 140—300 K, szopós borju 24—50 K, választott 28—40 K-ig, lovak I. r. nehéz 170—320, II. r. 120—250, III. r. 100—240, kocsió 170—400, könnyű 140—340, hátsó 300—600, levágásra 30—90, csikó 1 évesig 90—140, 2 évesig 120—220, 3 évesig 160—240, 4 évesig 200—500 K-ig.

Zalai leányok Kairóban. Vint Mariska nagykanizsai leány már évek óta Kairóban van, ahol Ibrahim pasa özvegyének, Ismael hercegnőnek házvezetőnője. Három évvel ezelőtt itthon járt látogatásként s magával vitte Munkácsy Mariska nevű barátját is. Az utóbbi varróleány volt, de az orvos eltiltotta a varrástól s a szegény leány örült, hogy a gyógyító délvidekre kerülhet. Kairóban a hercegnő komornának fogadta fel s kitűnő sorsba jutott. Mesés dolgokat írt a hercegnő udvartartásának fényéről, a nyári lak kincseiről és pompájáról. A szerelem azonban szerényebb környezetbe vezeti Munkácsy Mariskát, mert a kairói konzulátus arról értesítette a nagykanizsai anyakönyvi hivatalt, hogy a szép komornát nőül veszi Molnár Pál, a hercegnő kocsisa. Ugy látszik, hogy a pasa özvegye szereti a magyar cselédeket.

A toka halottja. Horváth József kiskanizsai gazda udvarán egy toka van, amelyben azonban alig volt arasznyi víz. De a kis másfél éves Jóska gyerekeknek ez is elég volt arra, hogy elveszítsék az életét. Beleesett a posványba s bár hamar kivették, másnap mégis meghalt.

Ledőlt fal. Király András zalavári lakos egy falat akart ledönteni. Munka közben melléje állott egy Szabó Gábor nevű három éves fiú. A fal megingott s dőlni kezdett. Király megijedt, hogy a gyermeket veszély éri, hozzáugrott s ölebe kapta. De már későn volt, mert a fal lezuhant s eltemette Királyt a gyermekkel együtt. Királynak három helyen eltört a lába, de a gyermeket karjaival úgy megvédelmezte, hogy semmi baja sem történt.

Leikiismeretlen izgatók. Most jöttek rá, hogy leikiismeretlen izgatók a vasuti munkások körében ép akkor szerettek volna passzív resistenciát szervezni, amikor a vasutak pontos működésére a katonai szállítások lebonyolítása miatt legnagyobb szükség volt. Különösen a déli vasut munkásai között járta az izgatás. Felhívásokat osztogattak s arra biztatták a munkásokat, hogy a szocialista szervezetbe tömörüljenek, amit pedig a kereskedelmi miniszter eltiltott. Cservenka János, a hírhedt vasutas agitátor, akit az államvasutak kötelékéből el is bocsátottak, Nagykanizsán járt, de a rendőrség hamar neszét vette a dolognak s az izgatót elutaztatta.

Beomlott utcarész. Tapolcának egy része tudvalevőleg vízmosásos barlang fölé épült. Alig vastagabb a földréteg 65—70 cm-nél ezen a helyen, nem esoda tehát, ha a hosszú télen a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, vátadékokat, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által aspona ajánlja.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzlet-ban. — Ára övegentint 4.— korona.

talaj annyira átázott, hogy egy része, az Erzsébet-térről le a felsőmalomig vezetett uttest, beomlott. Itt nagy a gyalog és kocsiforgalom és csak a véletlennek köszönhető, hogy abban az időben neki sem járt arra, különben katasztrófa állhatott volna be. A hatóság elzáratta a támadt nyílást, nehogy szerencsétlenül járjon valaki.

Uj vásárok. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a zalamegyei Lesencetomaj községben minden évben a május elsejét követő hétfőn és júniusban a Medárd napot követő szerdán országos állatvásár tartassék.

A „Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete” a lefolyt télen a földmívelési kormány hathatós támogatásával sokoldalú tevékenységet fejtett ki az 5000-et meghaladó földmívelő tagjai gazdasági ismereteinek fejlesztése terén. 12 községben 500 kigazda részvételével szőlőszeti tanfolyamot, 7 községben 200 kigazda részvételével háziipari tanfolyamot rendezett s összesen 50 községben 150 téli gazdasági előadást tartott, melyeknek összesen több mint 6000 hallgatója volt. A téli előadásokat az egyesület tisztviselőin kívül főképp a gazdasági és állatorvosi kar tagjai, a kerületi szőlőszeti felügyelő, a soproni áll. szaktanár és a tanítószázados szakképzett tagjai tartották. Nagy hatással volt az egyesület kötelekében tömörült kigazdák úgy szellemi, mint szakosított kiképzésére az 1000 tag által látogatott kapuvári vándorgyűlés sikeres lefolyása, mely vándorgyűléseket az egyesület működési területének több helyén a nyár folyamán is fog rendezni a Magyar Gazdaszövetség közreműködésével.

Hazajönnek a katonák. A szerb válság békés megoldásával feleslegessé vált Boszniában a sok katona. Hazahozzák a levezenyelt ezredek nagy részét, a tartalékosokat pedig haza bocsátják. Bécsből írják, hogy a diplomácia ezidőszere a kibontakozás végrehajtásával foglalkozik. Mihelyt ez a munka betejedzik, ami előreláthatólag csak néhány napot vesz igénybe, intézkedni fognak, hogy Boszniából a rendes létszámon felüli csapatokat visszavonják. A behívott tartalékosok családjaikat kárpótolni fogják s az érdekelteket idejekorán értesítik, hogy kárpótláshoz való jogukat miként érvényesíthetik.

Egészségi tanácsok a földmívelőknek. Osváth Albert dr.-t megbízta Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, hogy írjon a magyar nép számára olyan kis könyvet, mely a népek beteges állapotában tanácsadója legyen s melyből az olvasó megtanulja, hogy mikor egészsége, épsége veszedelemben forog, mit kell tennie addig is, míg orvost kap, aki azután betegségében megsegíti. E megbízás eredményeképpen a földmívelésügyi miniszter kiadványai között egy igazán értékes munka jelent meg „Egészségi Tanácsadó” olvasókönyv a magyar földmívelő nép számára. Ez a könyv egyszerűen, de elevenen és érdekesen ismerteti meg bennünket a hazánkban föllépő összes betegségekkel és azokkal a tenni valókkal, amiket e betegségek megelőzése iránt tennünk kell, vagy amiket az orvos eljöveteleig magunk is megtehetünk. A moderna hygiéne szabályait a gyakorlati ember észjárásával idomítja a falusi földmívelő nép életviszonyaihoz és gondos tanácsai kiterjednek nemcsak a lakás tisztántartására és szellőztetésére, hanem a fogak kímélésére, az evésnél követendő egészségügyi szabályokra, a tudóvésztil való óvakodásra, a sebek tisztántartására stb. is. Az egyes betegségek során megismerttet bennünket az emberi szervezet legfontosabb részeivel, működésükkel és a megóvásuk érdekében szükséges tenni valókkal. A betegek ápolásának tudni valót külön fejezetben tárgyalja, amelynek gyakorlatilag különösen fontos része népünk ismert szokásai közzepette a gyermekágyas asszonyok gondozása.

A szesz italok szerepét az egészségi változásokban meggyőző világgossággal mutatja be. A könyv tartalmának tudományos értékét Kétly Károly egyetemi tanár elismerő bírálata igazolta, egyszerű és mégis érdekes előadási modora pedig a szerző irodalmi készségét és ízlését dícséri. Minden művelt nemzetnek van már egy olyan népszerű egészségi tanácsadója, amelyből a művelődésnek és kulturális haladásnak igen sok értékes gyümölcse fakadt. Nálunk a most ismerttetett könyvecske fogja elvinni az egészség megóvásának és helyreállításának fő tudni valót a falukba, a pusztákra, a tanyákra, melyeknek egyszerű népe bizony nagyon keveset tud a modern hygiéne szabályairól és melynek körében az e tudnivalók utján elkerülhető, vagy könnyen gyógyítható betegségek és sérülések sok áldozatot szednek. A száznegyvenyole lapra terjedő könyvecske árát a földmívelésügyi miniszter közérdekű céljához képest mindössze hatvan fillérben szabta meg. Lelkészek, tanítók, községi jegyzők egyszerű levélbeli megkeresésre a földmívelésügyi minisztériumtól ingyen kapják.

Ifjusági Lapok. A magyar tanuló ifjuságnak ezen egyedüli, irodalmi színvonalon álló lapja ezáltal is rendkívül érdekes, bő tartalommal jelent meg. Balla Miklós, a Petőfi társaság tagja, gyönyörű verset írt Kossuthról. Kosztolányi Dezső, az ismert író és költő ragyogó fantáziával megírt novellája az ifju lelkeket magával ragadja. Szádeczky Lajos, nagynevű történetírónk nyomán közli a mádfalvi veszedelem hiteles történetét. Igen tanulságos Sven Hedin tibeti utazásának ismertetése. A sakkrovatot a magyar sakk atyamestere, Maróczy Géza vezeti; a sportrovatot kiváló sportemberünk, Vámos Soma szerkeszti. Állandó rovatai mind az ifjuság lelki világának megfelelő, érdekes és tanulságos tartalmúak; ilyenek a Bélyeggyűjtő. Az iskola világából, Irodalom, Művészet, Fejtő, Levelesláda (szerkesztői üzenetek). Irodalmi és kézügyességi pályázata munkára, nemes versenyre ösztönzi tanuló ifjuságunkat. A szerkesztőség valóban kulturális célokat szolgál, amidőn fáradságot és költséget nem kímélve, ifjuságunknak ízlését nemesíti s a káros ponyva-irodalmi művek helyett szellemi képességüknek megfelelő lapot ad diákjaink kezébe. A havonként háromszor megjelenő Ifjusági Lapok előfizetési ára csodálatosan csekély (negyedéve 1 kor. 20 fill., félérve 2 kor. 20 fill., egész évre 4 kor. 80 fill.) Egyes szám ára 12 fill. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, V. Nádor-utca 16 szám.

Ei az uszályal! Ezt hallani minduntalan, amióta nyilvánvaló lett, hogy a por nemcsak a légzőszerveket irritálja, hanem betegségeknek, különösen pedig a tuberkulózis bacillusok átvitele utján, tudóbetegségnek az okozója. A modern tudomány nagy súlyt helyez az ezen betegség elleni óvintézkedésekre és első sorban ajánlja a légzőszervek megvédését hurut ellen, mert osakis katarális gyuladáson képesek a bacillusok terjeszkedni. Semmi más szer sem használható e célra jobban, mint a „Sirolin-Rochet”, mely a köhögést csillapítja és a légzőszerveket a bacillusok káros hatása ellen megvédi. Kapható minden gyógyszerárban.

Mit szeretne minden hölgy tudni? Elsősorban azt, hogy szépségét hogy tarthatja meg, hogy védheti meg arcát a nap és szél befolyása ellen, hogy távolíthatja el arcáról az elcsufító szeplőt, májfoltot, pattanást, mitesszert és egyéb arciszéplőt. Ma már nem titok, hogy mindezek legbiztosabb segítőszere a törvényesen védett hírneves Földes-féle Margit-Crème, mely pár nap alatt a ráncokat kismítja és az arcnak finom, fiatal részét ad. Ártalmatlanságért kezeség. Nagy tégely ára 2, kicsi 1 kor., minden gyógyszerárban. Postán küldi: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Időjárás. Esős napok, napsugaras enyhe tavaszi idő és metsző északi szél váltogatták egymást a múlt héten. Az időjárás a szélsőségekben esapongott. Egyik nap még 20 fok volt a meleg s másnapra 1 fokra szállott alá a hőmérő. Napokon át valóságos orkászzerű északi szél dühöngött.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól menteni és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Scott-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emésztli meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Kapható minden gyógyszerárban.

Érdekes könyv jelent meg, címe: *Életünk és nemünk.* Irta Aszlányi Dezső. A munka címlapján azt hirdeti, hogy megoldotta az összes nemi problémákat és ezek között az oly fontos és érdekes kérdést: a fiu vagy leány kérdését. A szerző állítása szerint az tisztán számadatok alapján teljes bizonyossággal előre meghatározható, hogy mikor születik az anyának fia, vagy leánygyermek. A szerző óriási horderejűnek tartja felfedezését, mert úgy véli, hogy az egész társadalom a jövőben ezeknek az elveknek alapján helyesen fogja a férfiak és nők egymáshoz való számarányát meghatározni. Ezenkívül még több érdekes tételt magyaráz a szerző, felmenti az összes szexuális vádlottakat, az öreg korokban szerelemre gyulókat, stb. s minden állításánál bizonyítékokra hivatkozik. A szerző munkáját nem szársz tudományos hangon, hanem élvezhető érdekes modorban adja elő. A munka ára 5 korona, kapható minden könyvkereskedésben, vagy a pénz előleges beküldése ellenében bérmentve küldi meg a „Modern Irodalom” kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi ut 85.

Korunk irányeszméi és a modern szépirodalom.

Szabad-lyceumi előadás. Tartotta: **Hantke Emil.**

A modern jelenkor munkafelosztási alapelve azt követeli, hogy ki-ki a maga mestersegét folytassa és ne avatkozzék bele a más dolgába. Ezt az elvet én is aláírom s felette kívánatosnak tartanám, ha a költők sem tévesztenék szem elől, különösen azok a költők, kik fantáziájuk szüleményeit kötetlen beszédben adják elő. Talán sokkal helyesebb, sokkal életrevalóbb és sokkal igazabb mederben folya a modern irodalom, ha a posták nem akarnának természetűdösök, fiziologusok és mindenekfelett ideggyógyászok lenni.

Es ha mégis, dacára ennek, olyan dologba fogok, a minék elvégzésére diplomám nincs, s ha olyan téren kockáztatok pár szót, a melyen engem talán egyesek kontárnak tekinthetnek, szolgáljon meutségemül az a körülmény, hogy a szépirodalom épen nem a szaktudós kritikuskoknak, hanem az egész laikus társadalomnak van szánva, és így az egyes szépirodalmi irányok megítélésénél gyakran tehetnek beoses

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemészelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: **BREINER BENŐ** fakeskedésében **ZALAEGRSZEGEN.**

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kármentes és egyéb mázolást nem igénylő

tetőfedőanyag

szolgálatot annak a laikus embernek megjegyzései, a ki távol a hivatott kritikusok körében divó, többnyire klikkszerű áramlatoktól, egész közvetlenségében érzi a társadalom azon szükségleteit, melyek kielégítésére a szépirodalom hivatva van.

A jelenkori magyar irodalomban különösen szomorúan nélkülözzük a laikus kritikát és ennek tulajdoníthatjuk, hogy a jelenkor irodalma a közönség szükségleteit ki nem elégíti, s olyan légkörben, olyan eszméarámlatokban mozog, melyek a magyar közönség szívéből idegenek. A jelenkor magyar irodalmában különösen sajnosan nélkülözzük a nemzeti elemet, a mely pedig az előtt az irodalom alapeszméje, fundamentuma volt, de a melynek szükséges voltát ma nem csak elvitatni törekcsenek, de létjogosultságát is tagadják.

A régi kritika, a melynek ma már sajnos csak erkölcsi jelentősége van, a nemzeti elemet nem hanyagolta el, csak hogy ez a régi kritika ma már újabb írói és kritikus generáció előtt a vaskalappal meg a copfjal áll egy fokon. Az újabb kritika pedig annyira belemerült az általános emberi eszmék s az európai nagy eszméarámlatok folyamába, hogy egyáltalában nem akarja megérteni a nemzeti elem szükséges voltát s nem tudja kijelölni a nemzeti elem helyét az irodalomban.

A nemzeti szemponttól és a nemzeti elemtől a modern kritika teljesen eltekintett, ezért nem veszi észre, hogy a modern magyar írók legnagyobb része úgy ír, hogy önkéntelenül felmerül agyunkban a gyanu, hogy ezek az írók először nem magyarul tanultak s az a világ, melyben gyermek és ifju éveiket leélték, nem magyar volt. Azért nem veszik észre, hogy a magyar írók, bár magyarul, de olyan világot írnak le, a melynek mását a magyar társadalomban hasztalan keressük, s az a légkör, mely a jelenkori magyar írók művein át leng, soha sem volt a magyar társadalom légköre és ma sem az. Végül azért nem veszik észre, hogy azok a történetek, melyeket Herczeg Ferenc, vagy Mikszáth Kálmán leírnak és a melyeknek megértéséhez sem pathológiára, sem pszichiátriára nincs szükség, a magyar társadalom igaz képei, míg ellenben azok a testi vagy lelki betegségekben szenvedő alakok, kiket Bródy Sándor vagy Kabos Ede leírnak, a magyar társadalomnak nem magyar alakjai és a magyar társadalom közszellemének alakulására befolyással nem bírnak.

A nemzeti elem csaknem teljes kiküszöbölésének eredménye az, hogy a legnagyobb hirre kapott modern írók műveiben egyetlen igaz jellemvonást, s egyetlen igazán naturalista művet nem találunk. Az a légkör, mely ezeknek a különben tehetséges íróknak műveiben észlelhető, nem csak a magyar társadalom légkörétől idegen, hanem egyáltalán olyan légkör, melyben igazi élet s nemes lények mozgása el nem képzelhető.

Igaza van a kritikusok legnagyobbikának Taine-nek, hogy a remekmű célja valamely jellemvonást kidomborítani, leírni s annál remekebb valamely mű, minél általánosabb és minél elemibb jellemvonásnak minél hűbb képét tükrözi vissza.

Ezt az elvet véve fel alapul s vizsgálva, hogy miként lehet valamely jellemvonásnak igazán hű képét adni, meggyőződünk arról, hogy minden jellemvonás a társadalom élő alakjainak cselekvéséből, életéből domborodik ki leghivebben. A jellemvonások rajza, ha deductió, bizonyos elvekből való levezetés s általános természeti törvények szabályai szerint való összealkotás útján tesszük érzékelhetővé, nem fog érthető lenni, és a mint a Nymphaea

termalist nem lehet elszakítani östermő helyéről s nem lehet a melegfürdők 20—30 fokos vizéből a fegyveseknek 8—9 fokos forrásaiba átültetni, épen úgy nem lehet a magyar társadalom jellemvonásait Zola francia, Ibsen norvég, vagy Dosztojevsky orosz alakjaival kidomborítani s nem lehet a magyar társadalom problémáit sem a Bourget-féle psichoanalytikussal, sem a Nietzsche-féle nihilista filozófiával megoldani.

Ennek oka pedig éppen a természet örökké állandó és mégis folyton módosuló törvényeiben rejlik. Igaz, hogy vannak általános emberi tulajdonságok, jellemvonások, minő a testvéri, szülői szeretet és az ókori zoltároستól kezdve, a jelenkor ledér poetájáig mindenki által dicsőített, magasztalt és énekelt szerelem; igaz, hogy vannak általános faji jellemvonások, melyek az ethnographiai, néprajzi törzstől származott népek közös sajátjai s igaz, hogy vannak külön nemzeti, sőt családi jellemvonások is, de mindezek csupán az élő nemzeti társadalom mozgásában válnak észrevehetővé és a legáltalánosabb emberi jellemvonás is csak a nemzeti speciális társadalmak külön jellege által áthasonlítva lesz élővé és válik érthetővé.

A szeretet és a gyűlölet a legáltalánosabb emberi tulajdonságok és mégis ezek sem annyira általánosok, hogy ki volna a vonva a nemzeti szellem átalakító hatása alól. A szerelemtől mások énekel Petőfi mint Petrarca és ha Petrarca úgy énekelt volna mint Petőfi, talán soha sem lett volna az ő Laurája oly híressé s Dante Beatrice sem lett volna halhatatlan egy magyar poeta ajkán.

De nemcsak a nemzeti szellem hasonítja át a jellemvonásokat, hanem ugyanazon népnél ugyanaz a jellemvonás egész másként jelentkezik egy bizonyos korban, mint egy másikban. A szerelem másként zendül meg a provençei troubadour lantján, másként a német Minnesänger gitárján s másként a magyar dalmokok hegedűjén.

Minden nép érezte az elnyomatás és a szolgátság nyomorát s minden nép szívében felkelt ekkor a vágy, hogy nyomorán segítsen s ebben a vágyban mindig ott lappangott a boszu gondolata is. A II. Rákóczi Ferenccel megelőző és az ő magasztos bukását követő korszakokban a magyar nép helyzete körülbelül egyenlő volt s mégis a két kor közszelleme s felfogása a közállapotok tekintetében nagyon különbözik és az elnyomatással járó boszu gondolata is más formában jelentkezik az előbbi, mint az utóbbi korszakokban; de sem az egyik, sem a másik kor lelkiállapota nem azonos azzal, amely a szabadságharc alatt a szíveket elfogta s a boszu gondolata is másként jelentkezik ekkor.

Ez az utóbbi kor sokban hasonlít a szerencsétlen lengyel nemzet történetének azon korszakához, amely a legutolsó szabadságharc lezajlása után borult reájk és mégis magyar költő ajkán soha sem fakadt ki a boszu gondolata oly megrázó szavakban, mint a hogy a lengyel költő Mickiewicz Ádám regényében a szerencsétlen száműzött énekel.

Tehát csak az a mű felelhet meg kora szellemének s csak az számíthat huzamosabb ideig tartó tetszésre, mely egyuttal nemzete szellemének is megfelel. Akár valamely általános emberi, akár valamely néptörzs közös sajátját képező, akár valamely nemzeti jellemvonás kidomborítását tűzte ki célul az író, célját csak úgy éri el, ha a nemzete társadalmából igaz hűséggel festett alakokat a társadalom valódi légkörében szerepelteti.

A modern magyar irodalom előszeretettel foglalkozik az általános emberi jellemvonásokkal, valamint azokkal, melyek a művelt európai társadalmak mindegyikében megvannak; de arra, hogy ezen jellemvonások azon módosulásait, melyeket rajtuk a magyar szellem hatása elő-

idézett, kidomborítsa, figyelmet nem fordít. Azért dacára annak, hogy a modern magyar írók a helyzetek festésében és az emberi indulatok nyilvánulásainak rajzában valóságos mesterek s így kezökben van az eszköz, mellyel az emberi jellemvonások kidomboríthatók, még sem képesek egy jellemvonást igazi hűséggel szemünk elé állítani, mert alakjaik csak egy-egy helyzetben élők, a történet folyamán pedig élettelen szobrok, legtöbb esetben pedig egy feloszlásnak indult holt szervezetnek látszanak.

De nem is festheti a modern magyar irodalom igaz hűséggel az általános emberi jellemvonásokat, mikor az ezeknél sokkal egyszerűbb, sokkal könnyebben megérthető és hozzánk közelebb is álló nemzeti és speciális magyar társadalom sajátját képező jellemvonásokra figyelmet nem fordít. Mert hiszen az az irodalom, mely egy könnyebb és egyszerűbb téma megoldásában egyáltalában nem gyakorolja erejét, nem lehet képes egy sokkal nehezebb és komplikáltabb téma megoldására.

Az az irodalom, mely annak a nemzetnek jellemvonásaival, amelyben él, nem foglalkozik, nem is bírhatja a nemzeti szellemben rejlő egész kincsét s nem használhatja fel ezt céljai kivételében. Ez az irodalom, habár naturalizmussal díszeszkiz is, gondolatait, képeit és alakjait nem az életből, hanem a könyvekből, a mult idők irodalmából s az európai nagy szellemek műveiből veszi és mert elszakad az élő nemzeti szellemtől s alkotásainál eredeti művet akar alkotni, nem képes az eredeti műbe életet, szellemet lehelni.

Pedig igazán csodálkozunk kell azon, hogy a modern irodalom, mely mindenképpen felett naturalista akar lenni, tehát a való élet festését tűzte ki célul, kiküszöbölte magából a nemzeti elemet. Mert hiszen nincs egyetlen emberi jellemvonás sem, amelyet a társadalom szelleme át ne alakítana s minden alak, minden kép, amelyet az író le akar festeni, magán kell, hogy viselje a társadalom bélyegét. A társadalmat pedig mindenütt bizonyos speciális nemzeti szellem lengi át, mely nélkül ezt a társadalmat képzelni sem lehet.

Már most ha ez igaz, lehet-e naturalistának nevezni azt az irodalmat, mely a társadalom szellemének legfontosabb elemét, a nemzeti elemet folytonosan és rendszeresen kihagyja a számításból? Naturalista novella-e az, amelyben csak a nyelvről, amelyen írva van s a benne előforduló helynevekről lehet megtudni, hogy a magyar társadalomban játszik? Nem inkább megilleti a naturalista név a „Jó palócokat“ s a „Gyurkovics lányokat“ mint pl. „Faust orvost“ a „Kétlelkű asszonyt“ vagy éppen a „Harakirit“, amelyben Kabos Ede akarja bemutatni Budapestet, de amely épp úgy ráillik Bécs vagy Páris társadalmára.

Az én nézetem szerint minden irodalomnak éltető lelke a nemzeti elem s az a kor, amelyben ezt elfelejtik, az irodalmi hanyatlás kora; ezt igazolja az irodalomtörténet is, melyből megtanulhatjuk, hogy minden nemzet irodalma akkor állott a legmagasabb fokon, midőn vezéreszméje a nemzetiség volt, sőt azok a *geniek* is, akik munkájuk becsének csökkenése nélkül, a nemzeti alaptól is képesek voltak elszakadni, ezekben a korszakokban születtek. De ha egyéb irodalmi irányok mutathatnak is fel eredményeket a nemzeti szellem ignorálása mellett, ha a klasszikus irányú irodalom el is tudott vonatkozni a nemzeti alaptól, ez a naturalista irodalomnál, amely az életet akarja festeni, úgy amint van, képtelenség. Naturalista irodalom, nemzeti jelleg nélkül olyan, mint a madár szárny nélkül.

A háboru

hirei nem izgatták annyira a n. é közönséget, mintha tudomást szerezne róla, hogy bizományi versenyáruházamban f. hó 15-től husvétig bezárólag kb.

2554 pár különféle fajta cipő eladásra.

kerül még soha nem létezett olcsó árakon eladásra.

Azért ajánlom bárkinek, mielőtt czipőszükségletét fedezné, bizományi üzletem megtekintését. Egy pár jó férfi cipő már 4 kor. 50 fillértől, remek gyermekcipő már 85 kr.-tól kezdve kapható.

Női kalap-ujdonságok megérkeztek.

Pollák Ede

Ezek végeredményeként azt hiszem, megállapíthatom a nemzeti elem helyét az irodalomban. A nemzeti elem kell, hogy képezze a légkört, melyben a mű alakjai mozognak, a nemzeti elemnek rá kell nyomnia bélyegét az irodalmi mű minden részletére és akár általános ember, akár nemzeti jellemvonások rajzában a nemzeti elemnek kell kidamborítani azon módosulásokat, melyeket ezen jellemvonásokon egy speciális nemzeti társadalom hatása előidézt.

Ez a nemzeti elem helye az irodalomban. Persze a nemzeti elem kifejezése alatt nem makrapipát, cifra szírt s más efféle exotikus furesaságokat kell érteni, hanem a nemzet közvéleményének extractumát, a nemzeti szellemet, vagy hogy banális kifejezéssel éljék, a nemzeti géniust.

Ugy látszik, hogy a társadalom uralkodó elemei s maga a sajtó sinos tisztában a nemzeti szellem fogalmával s nincs áthatva attól, azért igyekszik a külsőségek ily komikus tulhajtásával elfedni a nemzeti szellem hiányát. Ha ez nem így volna, észre kellene hogy vegyék az újságíró kritikusok, hogy a magyar irodalomban a magyar nyelv határozott hanyatlásnak indult. Az ifjú írói gárda igen rossz magyarsággal ír, a műfordítók pedig a mi meglehetősen hajlékony s ma már elegendő szobóssággal rendelkező nyelvünkkel valóban botránysos visszaéléseket követnek el. — Ugyanazok az újságíró kritikusok, a kik egy német nyelvű árjegyzékért vagy cégtábláért igen helyesen országos felháborodást provokálnak, egy szóval sem rótták meg a magyar nyelv szelleme ellen elkövetett ezt a mérelytet.

Ezek és az ezekhez hasonló jelenségek azt mutatják, hogy a magyar írók nemcsak hogy maguk nem fektetnek súlyt a nemzeti elemre s nem adják meg ennek az öt megillető helyet műveikben, hanem hogy nem is bírnak érzékelni a magyar nemzeti szellem s annak követelményei iránt. Azért tévelyeg azután az irodalom irány nélkül a fantázia korlátlan mezején s azért téved gyakran idegen tájakra. Azért nincs határozott magyar irodalmi irány, hanem íróink mind más és más idegen írók utánóznak: Bourgetnak, Ibsennek, Byronnak, Ohnetnek, Maupassantnak van nálunk utánzója, sőt még naturalismusukban a természetellenes és undorító dolgokkal kacérkodó felfújt nagyságoknak is megvan a maguk követője, csak önálló magyar irodalmi irány s olyan szellemi nagyság, a ki a saját csapásán haladna, a ki igazi nagy és halhatatlan művet alkotni képes volna, nincsen.

És vajjon lesz-e valaha ilyen szellemi nagyság? Azt hiszem igen. Majd ha egy igazi magyar naturalista támad, a ki a naturalismust nem az idegen schémák kopirozásában találja, majd ha akad egy író, a ki belátja, hogy az, a mi a franciáknál és norvégeknél naturalis és igaz, az nálunk legtöbbször innaturalis és nem igaz; s végül majd ha akad egy író, aki a magyar naturát megérti s annak hű képét tudja adni, akkor ismét lesznek nagy alkotások, ismét születnek remekművek s akkor a nemzeti elem ismét el fogja foglalni helyét a magyar irodalomban.

Folyt. köv.

A főzőtudomány enciklopédiája.

— A Divat Újság főzőkönyve. —

A magyar gazdasszonyok olyan szakácskönyvet kapnak most a kezükbe, a milyen eddig még nem igen volt Magyarországon: a Divat Újság főzőkönyvét, a melyet másfél évtizeden át állított össze a szerkesztőség s jóformán az ország minden részének legjobb gazdasszonyai segítettek ebben a munkában, a mi lehetővé tette, hogy az egyes vidékek különleges eledelait is mind egybegyűjtve találjuk. Kétezerháromszáz recepte van a több, mint hétszáz lapos könyvben, s egyetlenegy kiesztet sinez közte. Egytől-egyig kipróbált s jónak talált készítmény s mivel figyelme minden elképzelhető ételre és a konyhaművészet egyéb dolgaira és kiterjed, azonkívül a beteg-konyháról és a vegetáriánus konyháról is gondoskodik, jogosan nevezhetjük a főzőtudomány enciklopédiájának.

A ki végignézi ennek a könyvnek a tartalomjegyzékén, bármilyen kényeskedő nyene vagy étvágytalan ember legyen is, enni vágyik valógatás nélkül a főzőkönyv receptei szerint. A

legjobb ételek gazdag és változatos csoportosítása tehet-e más hatást egészséges emberre?

A levelekről szóló fejezet százhat leves receptjét mondja el. Az első természetesen a husleves, de utána következnek sok más között a zöldségleves, gombaleves, gulyásleves, karfiolleves, zöldbableves, paradicsomos leves, burgonyaleves, sühantott leves, ráklevés, hallevés, s hozzá harmincegyféle levesbevaló, egyik kívánatosabb a másiknál.

Hus köré valóról harmincegy recepte gondoskodik; van közte az egyszerű burgonyapürén kívül gomba rizszel, szalonnás burgonyagombóc, rántott palaosinta, pármái sajtos fánk, tarhonya, szalvétagombóc s még sok más étvágygerjesztő és egyuttal étvágycsillapító mellékétel. Salátát harmincegyféle tud főzőkönyvünk: burgonyasaláta heringgel és hering nélkül, uborkasaláta, fejes saláta, paprikasaláta, szemesbab-saláta, halsaláta s így tovább. Hideg és meleg mártásról negyven recepte van a könyvben; közte gombamártás, paradicsommártás, kapormártás, mandulás és zsemle torma mártás, ribizke-, pöszméte- és citrommártás. Halhoz való hideg és meleg mártás is van tízféle.

Most az előételek következnek. Hal és rák hetvenhétféle van a könyvben leírva: szegedi halászlé, tejfőls paprikás hal, kocsonyás ponty, töltött csuka, süllő vajjal, fogas gombával, nyáron sült lazac, töltött és párolt rák, osztriga, töltött csiga is a többi között tojásétel is van huszonegyféle, közte tojás hideg pikáns töltelékkel, sajtos rakott tajás, tojás tejszinnel, tojáslepény sonkával és pármái sajttal és töltött tojás; sajtos étel tizenöt féle van: sajtos gombóc, sajtos galuska, piritott sajtos kenyérszelet, sajtpudding és így tovább; pástétom, pudding, s felfújt negyvennyolcféle: nyulpástétom, libamájpástétom, szarvasgombapástétom, sonkapástétom, tejfőls, finom sonkás, burgonyás, csirke- és rizspudding, sonkásfelfújt, burgonyafelfújt, libamájfelfújt a többi jó között; különféle husos tésztáról tizenkilenc recepte van a főzőkönyvben, finom, kívánatos valamennyi; burgonya, gomba és egyéb zöldségféle ötvennégyféle van benne; van töltött burgonya, rántott burgonya gombával, burgonyafánk, rakott burgonya libamájjal, töltött burgonya, aztán turós gomba, töltött gomba, gombával töltött omlett, friss paradicsom gombával és rántottával, karfiol, töltött paprika és kalerábé is.

Vegyes húsétel százharminckilenc receptéről lehet készíteni; van marhahus, tormás tyúk, csirke pármái sajttal, zöldséges becsinált csirke, karfiolos és zöldborsos csirke, jérce majonézszel, zöldséggel párolt fiatal kaesa, báránybecsinált, libamáj madeirás kocsonyában, malacbecsinált, báránytokány, malackocsonya s még sok sok, jobbnál jobb húsétel.

Főzelékekről nyolevannegy recepte van a főzőkönyvben; van különféle töltött káposzta, hajdukáposzta, paradicsomos káposzta, rakott kolozsvári káposzta, lueskos káposzta, fuszulykatokány, zöldborsó, rakott kalarábé, gombafőzelék paprikásan és tejfőlsen.

Most ismét a húsételek következnek. Marhahúst százhuszféleképpen lehet a könyv receptei szerint elkészíteni, borjúhúst harminceféleképpen, a sertés és malac elkészítésének harminckét módját tudja a könyv, a bárányét és kecskéét huszonhatféleképpen, a szárnyasét harminckilenc, vadét pedig kilencven recepte írja le.

A tésztafélék között van negyvennégy főtt tészta, kétszáznegyvennégy sült tészta, százharminchat torta, felfújt és pudding, hetvenkét krém, tejhab és parfé; van aztán huszonhárom fagyalt, jegeskáv és csokoládé, harmincöt hűsítő és más ital, száznegyvenkét befőtt, iz és kocsonya s huszonegy rum-, pálinka- és likör-recepte.

Külön fejezet szól a beteg-konyháról, a vegetáriánus konyháról, a télire eltett dolgokról, maradékok elhasználásáról és sokféle tudnivalóról. A Divat Újság főzőkönyve egész sorát adja a különböző ételrendeknek mindenféle alkalomra és ezt oly részletességgel teszi, hogy még külön gondoskodik pl. a nők s külön a férfiak uszonnyjáról. A élszerű és díszes tártás módját sok szébbnél-szebb kép tanítja.

A Divat Újság főzőkönyve minden könyvkereskedésben s a Budapesti Hírlap kiadóhatalában is kapható. Ára nagyon díszes kötésben hat korona.

Foulard
Nyers Bast-
Chiné
Skót

Selyem

és „Henneberg”
selyem K 35 f-től
feljebb bérmentve és
vámmentesen. Miuta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Piaci áraink a legutolsó hetivásárcsú 50 kilogrammonkint

búza	minőség	szertint	Kor. 101	Kor. 102
rozsa	>	>	12.50	12.60
árpa	>	>	9.10	9.20
zab	>	>	8.50	9.—
tengeri	>	>	8.75	9.—
			9.—	9.25

Nyilt-tér.

Fogak

szájpadlással és szájpadlás nélkül, aranyhidak és koronák, jól használható fogorok készítése. Tartós fogtömések, fájdalom nélküli foghuzások.

DR TOMPA A. ZALAEGRSZEG,
Munkácsy-utca 1. (Korona szálló mellett.)

Rohitschi Tempel-forrás

emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi főraktár: **Hoffmann Józsefnél**
Budapest, Báthory-utca 8.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Bérbeadó üzlethelyiség és lakás.

Zalaeegerszegen a Rákóczi-utcában levő Geiringer-féle házban üzlethelyiség bolti berendezéssel együtt és lakás, (amelyhez istálló és kocsi-szin is tartozik) azonnal kiadó.

Bővebbet Pfeiffer Henrik bádógos mesternél.

Tisztíts csak

Globus

Fém-tisztító-Kivonattal

Legjobb-Fém-Tisztítószer.

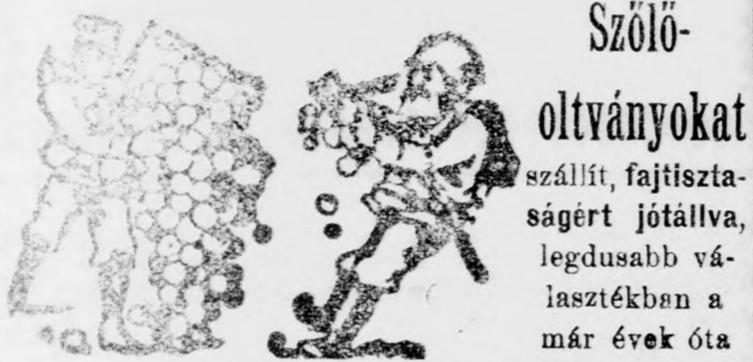
Eladok még keveset használt
2 dupla fordítható,
vagy 2 szimpla,
jókarban levő

carambol asztalt,

egy használt fagyalt-gépet,

egy **Acytelin** világítási készüléket,
(Molnár Márton szegedi iparos
találmánya, melynél a robbanás
teljesen ki van zárva) **tisztító-
készülék, csillárok és égőkkel.**

KUMMER GYULA
cukrász és kávész Zalaegerszegen.

Szőlő-

oltványokat

szállít, fajtiszta-
ságért jótállva,
legdusabb vá-
lasztékban a
már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **GASPARI FRIGYES,**
Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden
részéről érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva min-
den szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt
az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írás-
belileg bizonyosságot szerezhet magának a szőlő-
telep feltétlen megbízhatóságáról.

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu **Rip.
Portalis** és **Rup. Monticola** alanyu
gyökeres fásojtványokkal valamint II.
osztályu vadvesszővel, nemkülönben
többféle szőlőfajokból, közte a fel-
karolt **Muscat Ottonel**-ből, sima hazai
vesszővel is szolgál és ebbeli szives
megkereséseket kér

Gróf Deym János

szőlőgazdasága Lesenczetomaj, Zalamegye.

Shokványyszerűségért és fajtiszta-
ságért szavatolunk.

Az üzlet felosztása miatt ható-
ságilag engedélyezett

végeladást

minél előbb befejezni óhajtván, a
raktáron levő áruk u. m.: Karto-
nok, vásznak, chiffonok, férfi és
női szövetek, ágyneműek, asztal-
kendők, terítők, szőnyegek, függő-
nyök, paplanok, takarók, pokrócok,
gabonaszákok, ponyvák stb. mélyen
leszállított áron kaphatók.

Teljes tisztelettel
Weisz Sándor.

Toriszay József

Zalavármegye elsőrendű gőz mű-ruha-
festő és kémiai vegytisztító telepe

ZALAEGRSZEK, Rákóczi-utca 9.

Felvételi üzlet:

KÖRMEND,

ALSÓLENDVA,

ZALASZENTGRÓT,

SÜMEG.

Alapítási év 1904.

Alapítási év 1904.

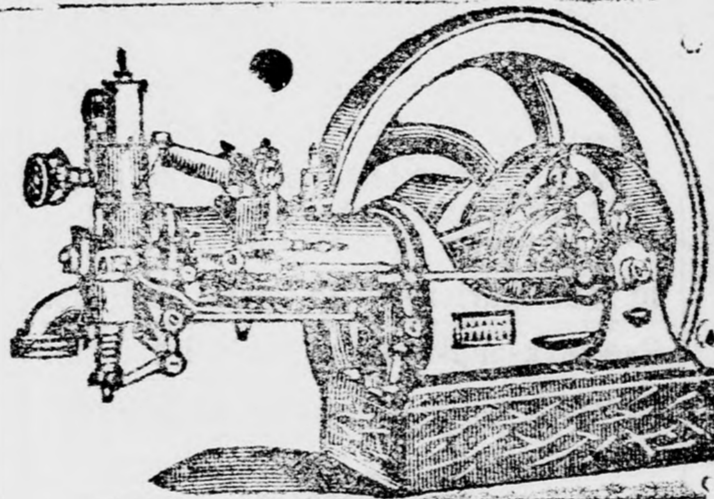
Uri, női és gyermek öltözetek, se-
lyem, gyapju-szövetek, függönyök
és egyéb tárgyak festetnek és tisztí-
tattnak.

**Szakismeretséget végzett izléses
munkáim számos rendelőim által
elismerve.**

VIDÉKI megrendelések gyorsan és
pontosan eszközöltetnek.

(A pontos címre kérem figyelni.)

Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár Részvény
Társaság
Németország egyik legrégebb és legnagyobb
motorgyára

szállítja az elismert legtekélyesebb, legtartósabb, leg-
szabatosabb járásu, legbiztosabb és legolcsóbb tüzemű
benzin, nyersolaj, gáz, acetylen, szivógáz
motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselőt és raktár: **Gellért Ignác és
Tsa Budapest, Teréz-körút 41. Telefon szám: 42 49.**

900 tölgyfa
darab **padló!**

2-20—6 méter hosszú, külön-
böző vastag- és szélességben;
asztalos iparra is igen alkalmas,
esetleg kevesebb mennyiségben
is jutányos árért **eladó.**

Bővebbet

FIRTL MÓRNAL

Salomváron.

Nagy raktár új, valamint
átjászott

zongorák és pianinókból,

**Liszt, reform, hangverseny-mignon,
liliput,** (130 cm. hosszú) a legújabb
különlegesség mahagoni, vörös, matt
és fekete színekben.

**Olcsó árak! Részletfizetés!
Csekély kölcsöndijak!**

Schmidt Ede
karmesternél Csáktornyan.

17/v. 1909.

Árverési hirdetés

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX.
tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 801. számú
végzése által **Frank Miksa és fia** végrehajtató
javára 610 K — f tőke, ugy járulékaik erejéig
elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírói-
lag lefoglalt 1750 koronára becsült butorokból
álló ingóságok nyilvános árverés után leendő
eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén
vagyis **Zalaegerszegen** leendő eszközésére 1909
évi április hó 8-ik napjának délelőtt 10
órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dekozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az
1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a leg-
többet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.
évi LX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek
szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909. évi március 22-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai
vesszőeladási hirdetés.**

A nagyméltóságú Földművelésügyi Ministerium
60900/1896. számú szokványrendelete szerint
válogatott első osztályu sima és gyökeres

**Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és
Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra
nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bor és csemege fajja

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerül-
nek nálunk ezen évben nagy mennyiségben eladásra.

**Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolcza, (a Balaton mellett.)**

Orosz (hermelin)

gyönyörűen ki-
fejtett 6—8 hó-
napos tenyész-
képes

házinylak

helyszüke miatt

5 korona

potom áron el-
adók a

**csendőrlakta-
nyában.**

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen a hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidoigozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöri és biztos. Orvokodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtrátkát, mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üdös és ifjú lesz s emellett a Margit-Crém teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és a Margit-powder (fehér, rózsas- és crème színben) 1 kor. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad

Kapható Zalaegerszegen:

Kocsuba Emil gyógytárában.

Borseprőt

bármily mennyiségben legmagasabb napiárban veszek, esetleg a seprőt felében is kifőzetem.

Reich Samu

pálinka nagyfőzde tulajdonos Zalaegerszeg.

Próba

szerencsével jár!

Nem kell venni, csak megnézni azon óriási választékot, mely a

„Kalap-Király“

üzletében van kalap, sapka, kész férfi- és gyermek-ruha, felöltő, ing, nyakkendő, gallér, kezelt és több más uri divatcikkben.

Figyelmes kiszolgálás.

Szolid árak.

Szives pártfogást kér

kitünő tisztelettel

KOREIN VIKTOR.

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű „Delaware“-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe Bihardószeg.

Olvassa!

el és jegyezze meg jól az árakat.

A tavaszi idényre a n. é. közönségnek saját érdekében ajánlom, mielőtt szükségletét fedezi, dúsan felszerelt Áruházam megtekintését, a hol minden elképzelhető cikkből helyben a legnagyobb raktárt találja, a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás mellett.

Egyedüli raktár Magyar nyakkendőknél.

Kitünő szinttartó pantent harisnya kötött:

1/21, 2/24, 3/17, 4/30, 5/33, 6/36, 7/39, 8/42, 9/45, 10 évesnek 48 krajcár.

12 pár jó férfi harisnya 2 frt 40 kr.

12 pár divatos csikos harisnya 3 frt

12 pár extra finom harisnya 3 frt 80.

Jó női harisnya 25 krtól feljebb.

Gyermek-sapka 40 krajcártól feljebb.

Gyermek-cipők 90 krtól 5 forintig.

Sensatio!

6 drb remek servis vizes-pohár 72 kr., előbb 2 frt 10.

Remek teáscsésze párja 25 kr.

Tisztelettel

Deutsch Hermán

Közp. Áruhaza.

Legujabb divatu csipkeszövet 80 krtól feljebb.

Husvételi

képeslapok, dísz-levélpapírok, képeslapalbumok

legnagyobb s legolcsóbb beszerzési forrása **Neubrunn Ignác** könyv- és papirkereskedésben.

Ódon könyvek, zeneművek a legmagasabb áron megvételnek.

Könyvkötő-tanoncot fizetéssel fölveszek.

Szives pártfogásért esedezik

Neubrunn Ignác

könyv- és papirkereskedő, könyvkötő.

A friss petáncsi töltésű savanyuviz

megérkezett és minden mennyiségben kapható

Berger Henrik fia cégnél.

M-i-i-t? -- „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle“ Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészártyát tartalmaz.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzékem nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

Hölgyek és anyák figyelmébe!!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legszebb gyermek-ruhácskák, tavaszi gyermek-kabátok, kötények, kislány- és vászon kivitelen 1—14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy rakár-áruban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legelősebben beszerezhet.

Lusker Jánosné.

A májusi lakásváltozások alkalmával bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek ajánlani magamat

villamos világítások és villamos csengők bevezetésére, azok kibővítésére és javítására

melyért egy évi jótállást vállalok, és az árakat a legjutányosabban számítom.

Egyben szíves tudomásul adom, hogy műhelyemet egy a mai kor legújabb találmányával, az úgynevezett

Autogen-oxigén forrasztóval

kibővíttem, melylyel mindennemű fémeket, u. m. vas, öntöttvas, acél, réz, gőzkazánok repedését, legyenek azok akár vidéken, a legnagyobb sikerrel a helyszínen is eszközlöm.

Juhász Lajos
gépész-elektrotechnikus.

Védjegy:

„Hergony“

A Liniment. Capsici comp., a Hergony-Pain-Exceller pöttika

egy régiónek bizonyult házi szer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, osztrák és meghittésként bedörzselésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bővítéskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Hergony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és égszólíran minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Yörök József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerháza
az „Arany ereszlethez“, Prágában.
Előrebetértesse ő non. Mindennapi esztendő.

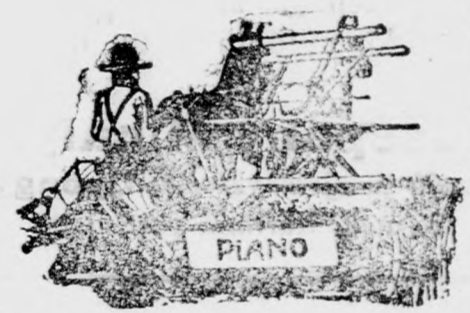
Becses tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy a zalaegerszegi „KEGYELET“ című temetkezési vállalathoz — a leégett gyászkocsik helyett megrendelt — új gyászkocsi megérkezett, amely a leégett teket mindenekben felülmulja.

Kiváló tisztelettel

a zalaegerszegi „KEGYELET“ temetkezési vállalat.

A munkáshányt

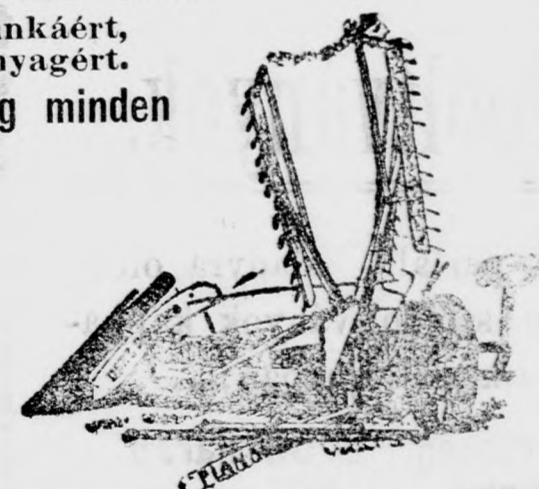
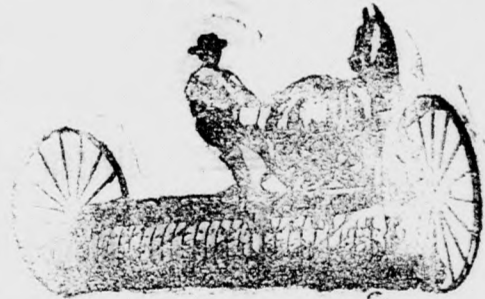
mezőgazdaságban csakis kitünő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhelytulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:

„PLANO“ kéveköto aratógépek,
„PLANO“ marokrakó aratógépek,
„PLANO“ fűkaszaló gépek,
„PLANO“ acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
„PLANO“ köszörülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitünő anyagért.
Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

KEIL-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

KEIL-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 fillér.

KEIL-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.

KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.

KEIL-féle legfinomabb cipő-erém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc** cégnél Zalaegerszegen.